

ERDÉSZETI RENDELETEK TARA.

KÖRRENDELET.

Valamennyi m. kir. állami erdőhivatalnak és a beszercei erdőigazgatóságnak.

52112/905. földm. min. *Az erdei kihágási ügyek beperlése ügyében* a magyar királyi belügyminiszter urnak valamennyi közigazgatási bizottsághoz intézett 93940/1904. számú körrendeletét megfelelő számú példányban idecsatolva azzal az utasítással küldöm meg a czimnek, hogy e körrendeletet az alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságokkal tudomásvétel és mihez tartás végett közölje s egyuttal intézkedjék az iránt, hogy ott, a hol a községi bíraskodástól ez időszerint kellő eredményt remélni nem lehet, a 20 koronát felül nem haladó erdei kihágási esetek is az illetékes főszoigabiróságoknál pereltessenek be.

A mennyiben pedig az erdei kihágási esetek tárgyalása a 35838/1881. B. M. ügyrendtartás 7. pontjában foglaltaktól eltérőleg késedelmesen — az ítéletek végrehajtása pedig erélytelenül — történnek és emiatt az erdei kihágások apasztására irányuló törekvés kellő eredményre nem vezetne: erről a konkrét esetek szigoruan tárgyilag os felsorolása és kellő igazolás mellett tegyen hozzám jelentést.

Egyuttal elvárom a czimttől, hogy kerületének azon részeiben, a hol az erdei kihágások jelentékeny mértékben fordulnak elő, ezek indító okát (pl. az erdőőri szervezet hiányossága, a szolgálati és fegyelmi szabályok erélytelen alkalmazása, az erdőtermények haszonélvezetére utalt lakosságnál a szükségletek kielégítésének nehézkessége) beható tanulmány és megvizsgálás tárgyává tegye, a valódi okot felderitse és annak megszüntetése iránt szolgálati uton a szükséges intézkedéseket haladék nélkül és célravezetően megtegye.

Budapest, 1906. évi január hó 16-án. A miniszter helyett:
Rapaics, s. k. államtitkár.

93940/III-c. 1904. B. M. számú körrendelet.

Erdei kihágási ügyek feljelentése.

(Valamennyi közigazgatási bizottságnak.)

Az erdei kihágási ügyek felülvizsgálata rendén az a kérdés merül fel, hogy az állami erdőhivatal, illetőleg az ennek hatáskörébe utalt teendőket saját kerületükben teljesítő m. kir. járási erdőgondnokságok jogosultak-e a 20 koronát meg nem haladó erdei kihágási esetek bejelentésénél az erdőtörvényben megjelölt bíróságok között választani s hogy a járási főszolgabírák jogosultak-e a hozzájuk bejelentett és általuk elfogadott ilyen kihágási eseteket tárgyalás végett a községi bírákhoz utasítani, ezeknek kiosztani, az e tekintetben netalán fenforgó visszás gyakorlat megszüntetése céljából szükségesnek tartom az elsőfoku erdei kihágási bíróságok tájékoztathatása végett (a czimet) a következőkről értesíteni.

Az erdőtörvény 118. §-a a 20 koronát felül meg nem haladó erdei lopások és kártételek esetében választási jogot ad a sértettnek az iránt, hogy a kihágás miatt a bírói eljárást az erre egyaránt hatáskörrel bíró szolgabíró vagy községi bíró előtt kívánja-e igénybe venni.

E választási jog a panasz megtételével megszűnik.

A mi pedig most már azt a kérdést illeti, hogy a választási jogot a sértett saját személyében gyakorolhatja-e csak, avagy gyakorolhatják-e azok az erdészeti hatóságok is, melyek az állami kezelésben lévő erdők kezelésével megbízva lévén, a sértett fél (jogi személy) nevében a kihágást külön meghatalmazás nélkül is feljelenthetik és az eljárás során a sértett felet képviselhetik, kijelentem, hogy az, *a ki külön meghatalmazás nélkül feljelentést tehet*, az az eljáró hatóságok közt is választhat, mert ha joga van a többre, t. i. a feljelentésre és az eljárás során a képviselőre, annak joga van akkor a kevesebbre is, t. i. arra, hogy a feljelentést az eljárásra illetékes hatóságok közül annál tegye meg, melynél akarja.

És ez áll úgy a sértett kezelőtisztjére — ha ugyanis nincs állami kezelésben az erdő — mint az erdőhivatalokra és erdőgondnokságokra s az ez utóbbiak nevében eljáró köztisztviselőkre

nézve is, ha a kihágás elkövetési helyét képező erdő állami kezelésben van.

Ennek helyességét támogatja az 1898: XIX. t.-cz. 11. §-ának g) pontja, valamint az erdőgondnokságokra vonatkozólag ugyan-ezen törvény 8. §-ának 2-ik bekezdésében foglalt szervezeti intézkedés és az 1899. évi január hó 21-én 690/el. sz. alatt kiadott földmívelésügyi miniszteri rendelet 10. §-a, melyre az 1899 május hó 30-án 15217. sz. alatt kelt rendelet is utal (47. §).

A mint tehát nem férhet kétség ahhoz, hogy az erdőgondnokságok és erdőhivatalok választási joggal élhetnek a 20 korona értéket felül nem haladó erdei kihágások esetében az eljárásra illetékes hatóságok között, viszont kétségtelen az is, hogy a főszolgabírók a hivatalukhoz címzett vagy náluk tett feljelentéseket eljárás végett az egyes községi bírákhoz ki nem küldhetik.

E helyütt rámutatok arra, hogy az erdei kihágások eseteiben a bírói eljárást elsőfokulag a vármegyékben a főszolgabírák gyakorolják és hogy az erdőtörvény 118. §-a szerint is a 20 korona kárt felül nem haladó esetekben is az elsőfoku hatóság rendszerint és elsősorban a főszolgabíró és csak másodsorban, ha t. i. a sértett fél ekként választ: a községi bíró. Hogy ez így van, elég az erdőtörvény 118. §. szövegére utalni.

A dolog tehát úgy áll, hogy a fentebb jelzett kihágások esetében rendszerint nem az illetékes község bírása hivatott eljárni, hanem rendszerint a főszolgabíró.

A törvény ez alól kivételt egy esetben ad: t. i. ha a kár 20 koronán felül nem halad. Ily esetben nem kell a sértettnek a főszolgabíróhoz mennie, hanem kis- és nagyközségekben a feljelentést megteheti a községi bírónál is.

Ez azonban egyedül a sértett választásától függ és e választás a feljelentés megtételéig gyakorolható.

Következik ebből, hogy a sértett választása esetén a különben egymással szemben egyenlően hatáskörrel bíró illetékes hatóságok az eljárást meg nem tagadhatják.

Nem tagadhatják pedig meg illetékességet leszállító határozattal sem, mert a hatásköri illetékességet az erdőtörvény állapítja meg és ugyanannak világos rendelkezése szerint a községi bíró

az eljárásra hatáskörrel csak az esetben bír, ha annak eljárását a sértett fél igénybe venni kívánja.

Ha pedig egyszer a sértett fél választott, azt a különben arra illetékes főszolgabíró nem módosíthatja sem olyképen, hogy a hozzátett feljelentések tárgyában az ítélkezést magától elhárítja, sem olyképen, hogy a községi bírónál panaszolt ügyeket magához vonja elbírálás alá.

Sem a törvény nem enged a főszolgabírónak a jelen esetben panasz és véleményezés tárgyát illetően a községi bírákhoz való átutalásra alapot, sem semmi rendelet ily irányban rendelkezést nem tartalmaz, de a törvénnyel szemben nem is tartalmazhat. Különben az erdei kihágások tárgyalásánál követendő ügyrendtartás tárgyában az 1881. évi augusztus hó 12-én 35839. számú belügyminiszteri rendelet 14. §-ának rendelkezése is kizárja a főszolgabírónak a panaszolt irányú intézkedését és az ügyek elbírálásának maguktól való elhárítását.

Az ettől eltérő gyakorlat ellenkezik a törvénnyel s ennél fogva felügyeleti hatáskörben megszüntetendő. Budapesten, 1905. évi márczius hó 15-én. A miniszter meghagyásából: *Dr. Sélley* s. k. miniszteri tanácsos.

KÖRRENDELET

valamennyi kincstári erdőhatóságnak
(az építkezési előlegek tárgyában.)

78974/905. sz. földm. m. Az állami erdők 1904. évi pénzügykezelési kimutatásaiból és azoknak mellékleteiből kitűnik, hogy az építkezési, tatarozási és felszerelési munkálatokra vonatkozó előlegek és hitelnyitások sok esetben már évközben az engedélyezésükkel egyidejűleg *végleges utalványozásként* vétetnek számba s a zárszámadásban is ilyennek mutattatnak ki, tekintet nélkül a tényleges szükséglet mennyiségére.

A véglegesen utalványozott összegnek az a része pedig, mely évközben fel nem használtafott, kiadási hátraléknak tüntettetik fel s mint ilyen vitetik át és használtatik fel a következő évek szükségleteire. Amennyiben azután az ekkép átvitt összeg a későbbi években sem használtatnék fel, idővel mint *elévült* hátralék törültetik.

